

Odalardan Ortak Yatağan Açıklaması... Kazanın Nedeni Kamusal Denetim Eksikliği

Elektrik Mühendisleri Odası, Kimya Mühendisleri Odası, Maden Mühendisleri Odası ve Makina Mühendisleri Odası, Yatağan Termik Santrali'ndeki, 2 işçinin yaşamını yitirdiği, 11 işçinin yaralandığı kazaya ilişkin 30 Temmuz 2018 tarihinde ortak basın açıklaması gerçekleştirdi.

Kömür taşıyan bant sisteminin çökmesiyle yaşanan kazanın işçi sağlığı ve iş güvenliğinin (İSG) önemini ortaya koyduğuna dikkat çekilen açıklamada, makine ve ekipmanların bakımlarının düzenli yapılarak, periyodik olarak kontrol edilmeleri gerektiğine vurgu yapıldı. Kaza nedenlerinin birlikişi incelemesi sonrasında netleşeceğine işaret edilen açıklamada, "Her kaza yönetim sistemi kurulması, mühendislik ve idari önlemlerin alınması ile önlenabilir. Kaza meydana gelmesi olasılığı da göz önünde bulundurularak zarar azaltıcı önlemler alınır. Olumsuz durumlara yönelik acil durum planlaması yapılır, kriz yönetimi sistemi kurulur" denildi.

Özelleştirme, taşeronlaşma, rodövan uygulamaların, kurumlardaki bilgi ve deneyimin kaybedilmesine neden olduğuna değinilen açıklamada, kamu döneminde özelleştirilecekleri gerekçesiyle bakımsız bırakılan santrallerin deneyimsiz özel şirketlere devredilmesinin kaza riskinin arttığı belirtildi. Mevzuatın defalarca değiştirilmesine rağmen kazaların artarak sürdüğüne yer verilen açıklamada, iş güvenliği uzmanlarının ve işyeri hekimlerinin hizmet sürelerinin azaltıldığı belirtilerek, şöyle denildi:

"Yasa ile işyeri hekimi, mühendis, teknik eleman, hemşire ve diğer sağlık personeline verilecek eğitim hizmet-

leri, dışarıdan satın alma yoluyla ticari danışmanlık hizmetlerine dönüştürülmüştür. İş güvenliği mühendisliği ile teknisyenlik, 'iş güvenliği uzmanlığı' altında bir tutulmuştur. Uzmanlar yanlarında ücretli olarak çalıştıkları işverene bağımlı kılınmış; iş kazalarında işverenlerin sorumluluğu ortadan kaldırılmıştır."

"Periyodik Kontrol Zorunlu Olmalı"

Yasal düzenlemelerin sendika ve meslek örgütlerinin görüşü alınmadan yapıldığına dikkat çekilen açıklamada, şu önerilere yer verildi:

"-Yatağan santralinde çöken konveyör sisteminin, periyodik kontrollerinin yapılması zorunlu ekipmanlar arasında bulunmadığı unutulmamalı, periyodik kontrollerinin yapılması zorunlu olan makina ekipman listesi genişletilmeli, tarım, maden, inşaat, enerji, imalat sanayi vb. bütün sektörlerde kullanılan makina ve ekipmanlarının düzenli periyodik kontrollerinin yapılması mevzuata eklenmelidir.

-İSG hizmetlerinin 'piyasa koşullarında' verilmesi anlayışı dışlanmalı; toplum çıkarı, kamu hizmeti, kamu denetimi anlayışı hâkim olmalıdır.

-Örgütlenme, toplu sözleşme ve grev hakkının önündeki tüm engeller kaldırılmalı; esnek, güvencesiz, taşeron çalışma biçimleri yasaklanmalıdır.

-İSG ile ilgili düzenleme ve uygulamalar, ayrımsız, kısıtlamasız bütün işyerlerini ve her statüdeki tüm çalışanları kapsamalıdır. Düzenlemeler 'işçi sağlığı ve iş güvenliğinin sağlanmasının öncelikle işverenin görevi olduğu' ilkesinden hareketle yapılmalıdır.

-İşyerinde tutulan bakım-kontrol raporlarının İSG Kurulu tarafından takibinin yapılması sağlanmalıdır.

-Bakanlık eliyle işletmeler için hazırlanan risk değerlendirme raporlarında belirtilen eksikliklerin yerine getirilip getirilmediği kontrol edilmeli, giderilmesi yönünde çalışmalar yapılmalıdır.

-İşyerlerinin denetimi sayıca artırılmalı, idari yaptırımlar ve para cezası da artırılmalı ve mutlaka uygulanmalıdır.

-Çalışan temsilcilerinin işyerlerinin büyüklüğüne göre belirlenecek süre ile işyerinin bütününde her gün gözlem yapması ve rapor etme olanağı yaratılmalı ve iş güvenceleri olmalıdır."

